

CNPAC

RAPORT ANUAL 2022

CUPRINS

3

Cine suntem?

4

Cea mai mare provocare a anului
2022 - răspunsul la criza refugiaților

5

Evenimente 2022

6

Proiecte 2022

7

Activitatea CNPAC 2022 în cifre

8

Sprijin pentru copiii refugiați din Ucraina

14

Copilul în Justiție

21

Copilul în servicii de reabilitare

23

Raport financiar

CINE SUNTEM?

Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii (CNPAC) este o organizație nonguvernamentală din Republica Moldova, activă din 1998, care promovează dreptul copiilor la protecție de orice formă de violență, concentrându-și acțiunile spre sensibilizarea și motivarea societății în vederea stopării relelor tratamente față de copii.

VIZIUNEA

Viziunea Centrului Național de Prevenire a Abuzului față de Copii (CNPAC) este o societate în care toți copiii sunt protejați de orice formă de violență.

MISIUNEA

Misiunea CNPAC este de a contribui la diminuarea incidenței și a consecințelor violenței față de copii prin activități de prevenire, pledoarie, dezvoltare de capacități și servicii specializate.

GRUPURI ȚINTĂ

- Copii în situații de risc, vulnerabili la toate formele de violență și exploatare
- Copii victime ale tuturor formelor de violență, inclusiv abuzul și exploatarea sexuală
- Părinți și îngrijitori
- Grupuri profesionale, autorități publice centrale, prestatori de servicii, organizații neguvernamentale, mass-media

TEORIA SCHIMBĂRII

CNPAC acționează pentru atingerea misiunii sale pe cinci piloni:

- Dezvoltarea rezilienței, informarea și asistarea copiilor;
- Dezvoltarea abilităților parentale, informarea și sensibilizarea părinților, asistenților parentali profesioniști și a altor adulți cu care copiii intră în contact (educatori, medici, avocați, judecători, polițiști și alți specialiști);
- Dezvoltarea de sisteme și mecanisme publice funcționale, accesibile și prietenoase, care lucrează în beneficiul copiilor și familiilor;
- Dezvoltarea și implementarea programelor de prevenire a abuzului față de copii;
- Dezvoltarea și livrarea de servicii de calitate pentru copiii victime sau martori ai abuzului și pentru familiile acestora.

CEA MAI MARE PROVOCARE A ANULUI 2022 - RĂSPUNSUL LA CRIZA REFUGIAȚILOR

Daniela Sîmboteanu, președinta CNPAC

Anul 2022 a fost foarte intens și plin de emoții pentru întreaga echipă CNPAC, care s-a mărit semnificativ. Am avut multe proiecte, activități și parteneriate noi, care au venit la pachet cu multe oportunități și provocări. Suntem împliniți de realizările noastre și am făcut față cu succes celei mai mari provocări ale anului 2022 – criza umanitară declanșată de invazia din Ucraina.

Războiul din Ucraina ne-a pus în situația de a ne reorganiza peste noapte și de a ne mobiliza rapid pentru a sprijini copiii care și-au găsit refugiu din calea războiului în țara noastră. Peste 50 de psihologi, pedagogi și asistenți sociali au răspuns apelului CNPAC de a se uni în echipe mobile de asistență psiho-socială a copiilor ucraineni – cunoscute ulterior ca echipe PIDTRIMKA. Am ajuns cu echipele mobile în 29 de raioane și am oferit sprijin psiho-emoțional, asistență socială și consiliere juridică pentru peste 7000 de copii și îngrijitorii acestora. Am adus zâmbetul pe fețele a mii de copii, oferindu-le jucăria creată cu multă dragoste de echipa CNPAC – un glob pe nume TRIMKA.

Criza refugiaților ne-a determinat să prioritizăm activitățile, astfel încât fiecare copil aflat în țara noastră, indiferent de origine sau limbă, să fie protejat.

Asigurarea protecției fiecărui copil este o misiune pe care CNPAC și-a asumat-o încă de la fondare. Am lucrat consecvent pentru a crea în Moldova servicii de tip Barnahus și, în 2022, în pofida tuturor provocărilor, după mulți ani de advocacy, am reușit să deschidem primul centru regional Barnahus în Republica Moldova, în regiunea de nord a țării, unde se oferă asistență integrată copiilor victime ale infracțiunilor. Fiind și prestator acreditat al acestui serviciu, am reușit să asistăm 78 de copii, asigurând o abordare integrată și justiție prietenoasă.

Totodată, am reușit să sistematizăm experiența acumulată în perioada 2014-2020 în prestarea serviciului specializat Amicul. Concluziile și recomandările studiului sunt o adevărată foaie de parcurs pentru următorii ani.

Am continuat să facem pladoarie pentru crearea serviciilor de reabilitare a copiilor victime, am format facilitatori în programele structurale de dezvoltare a competențelor parentale și dezvoltare a rezilienței copiilor și adolescenților și am dezvoltat zeci de resurse informaționale pentru copii, părinți și profesioniști.

Planurile noastre rămân ambițioase și pentru anul 2023 – un an jubiliar. Avem convingerea că activitatea Centrului Național de Prevenire a Abuzului față de Copii va fi ghidată în continuare de misiunea pe care o avem - să asigurăm o viață lipsită de orice formă de violență pentru toți copiii.

EVENIMENTE 2022

IANUARIE, 2022

CNPAC a împlinit 24 de ani de la fondare, timp în care a contribuit la diminuarea incidenței și a consecințelor violenței față de copii prin activități de prevenire, pledoarie, dezvoltare de capacități și servicii specializate;

FEBRUARIE, 2022

Cu suportul CNPAC, a fost adoptată Procedura și protocolul clinic de examinare medico-legală a copilului victimă a violenței fizice și sexuale;

MARTIE, 2022

CNPAC a demarat, în parteneriat cu Institutul Național al Justiției și Ministerul Justiției, a doua ediție a Programului de formare a interviuatorilor în domeniul audierii copiilor victime/martori ai infracțiunilor;

CNPAC a creat Serviciul mobil de asistență psihosocială "PIDTRIMKA" pentru suportul refugiaților din Ucraina;

APRIIE, 2022

CNPAC a creat jucăria terapeutică Trimka - un personaj care într-o formă simbolică transmite mesajul de solidaritate cu poporul ucrainean și oferă suport psihoemoțional copiilor strămutați din cauza războiului;

CNPAC a prezentat rezultatele Studiului „Analiza practicii asistenței multidisciplinare a copiilor-victime ale infracțiunilor, în cadrul Centrului de asistență psihosocială „Amicul” (CNPAC), perioada 2014-2020”;

MAI, 2022

CNPAC a inaugurat la Bălți primul centru de tip Barnahus din Republica Moldova, în parteneriat cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale;

CNPAC a prezentat în cadrul conferințelor regionale rezultatele-cheie al proiectului EVA „Promovarea egalității de gen în raioanele Cahul și Ungheni”, finanțat de Uniunea Europeană și implementat de UN Women în parteneriat cu UNICEF, în urma căruia 21 de școli au fost capacitate să fie medii sigure pentru copii;

IUNIE, 2022

CNPAC a organizat un șir de evenimente dedicate Zilei Internaționale a Copiilor cu genericul „Copiii spun: Vrem Pace!”;

IULIE, 2022

CNPAC a prezentat rezultatele obținute de echipa mobilă PIDTRIMKA în primele patru luni de activitate. Astfel, 108 centre din toată țara, pentru cazarea refugiaților ucraineni, au fost vizitate de specialiști, peste mii de refugiați devenind beneficiari ai serviciului;

AUGUST, 2022

Împreună cu Ambasada Ucrainei în Moldova, CNPAC a desfășurat o expoziție de desene ale copiilor dedicată subiectului Păcii;

SEPTEMBRIE, 2022

CNPAC a anunțat începutul pilotării serviciului specializat de reabilitare psiho-socială a copiilor victime ale diferitor tipuri de abuz;

OCTOMBRIE, 2022

Președinta CNPAC, Daniela Sîmboteanu, a moderat, în cadrul Conferinței Internaționale în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie, ediția II, atelierul „Copiii nu sunt martori, ci victime”;

NOIEMBRIE, 2022

În cadrul Campaniei „19 zile de activism pentru prevenirea violenței și abuzului asupra copiilor”, în parteneriat cu Inspectoratul General de Poliție, au fost diseminate mii de materiale informative și au fost organizate zeci de activități în incinta instituțiilor de învățământ;

CNPAC lansează pagina web dedicată Serviciului regional de asistență integrată a copiilor victime a infracțiunilor, de tip BARNAHUS;

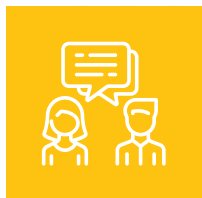
DECEMBRIE, 2022

CNPAC a organizat instruirea experților medico-legali din țară privind procedura națională de examinare medico-legală a copilului victimă a violenței fizice și sexuale

PROIECTE 2022

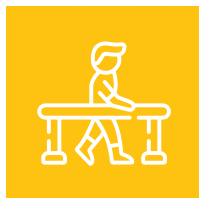
	Donator	Titlul proiectului
	Fundația SOROS Moldova	Consolidarea Centrului regional de asistență integrată a copiilor victime și martori ai infracțiunilor Nord – Servicii sociale integrate „sub un singur acoperiș”
	Fundația ERIKS Development	Safeguarding the right to psychological recovery for children victims of violence
	PIN emergency	Ukraine Refugees
	PEOPLE IN NEED	Asigurarea dreptului la reabilitare psihologică a copiilor victime ale violenței
	World Childhood Foundation	Multiagency response to violence against children 2021-2023
	Fundația KYEEMA	Ukraine Refugees
	PLAN International	Mobile teams on child protection for Ukraine Refugees
	WAR Child	Mobile child protection programe for Ukraine Refugees
Contract prestare servicii		
	Ministerul Muncii și Protecției Sociale al RM	Asigurarea funcționalității Centrului regional de asistență integrată a copiilor/martori ai infracțiunilor, mun. Bălți Contract nr.12-LD din 27 februarie 2022

ACTIVITATEA CNPAC 2022 ÎN CIFRE

128

copii victime martori ai infracțiunilor asistați în condiții speciale.

138

copii victime ale diverselor forme de violență au beneficiat de servicii de reabilitare.

128

copii victime a infracțiunilor au fost audiați în condiții speciale.

450

profesioniști instruiți.

7.700

Circa 7 700 copii refugiați și părinți/îngrijitori asistați psiho-social.

160.000

Peste 160 000 au fost informate și sensibilizate prin intermediul materialelor și canalelor CNPAC.

SPRIJIN PENTRU COPII REFUGIAȚI DIN UCRAINA

” „Copilul care este, temporar ori permanent, lipsit de mediul său familial sau care, pentru protejarea intereselor sale, nu poate fi lăsat în acest mediu are dreptul la protecție și asistență speciale din partea statului”.

art. 20, Convenția ONU cu privire la drepturile copilului

” „Statele părți vor lua măsurile necesare pentru ca un copil care caută să obțină statutul de refugiat sau care este considerat refugiat în conformitate cu reglementările și procedurile internaționale și naționale aplicabile, fie că este singur sau însoțit de mamă ori de tată sau de orice altă persoană, să beneficieze de protecția și asistența umanitară corespunzătoare, pentru a se putea bucura de drepturile recunoscute de prezenta Convenție și de celelalte instrumente internaționale privind drepturile omului sau ajutorul umanitar la care respectivele state sunt părți”.

art. 22, Convenția ONU cu privire la drepturile copilului

Ca răspuns la nevoile persoanelor refugiate din Ucraina, CNPAC a creat Serviciul mobil de asistență psiho-socială „PIDTRIMKA”

Serviciul mobil „PIDTRIMKA” a fost creat de CNPAC la doar o săptămână de la declanșarea războiului din Ucraina, în parteneriat cu două ONG-uri internaționale, Plan International și War Child Holland, care au intervenit de urgență în situația de criză umanitară.

Pilotarea Serviciului Mobil „PIDTRIMKA”
alături de partenerul WAR CHILD OLANDA,
7 - 12 martie 2022

Circa 60 de psihologi, asistenți sociali, pedagogi și juriști au fost mobilizați în cadrul a trei echipe mobile regionale. Sub ghidarea CNPAC, 7/7 zile specialiștii au oferit suport psiho-emoțional, asistență psihologică în criză, consultare juridică refugiaților veniți din Ucraina și cazați în cadrul centrelor de plasament temporar și comunități. Activitățile desfășurate de PIDTRIMKA au inclus consiliere psihologică, activități de grup cu scop psihologic și educativ pentru a promova coeziunea socială, asistență socială și activități educaționale pentru a susține dezvoltarea copiilor.

ECHIPELE MOBILE PIDTRIMKA, AȘTEPTATE ZILNIC DE COPIII UCRAINENI

Peste **7700** de refugiați, în mare parte copii și femei, din 29 de raioane ale țării au beneficiat de serviciile echipelor mobile.

413 copii și 1219 adulți au beneficiat de consiliere psihologică individuală

1315 copii și 2409 adulți au beneficiat de grupuri de suport psiho-emoțional

9613 copii au fost încadrați în activități educaționale recreative, de tipul art-club

953 de părinți (în mare parte mame) au beneficiat de sesiuni de educație parentală în baza programelor structurale ale CNPAC - „CONNECT. Adolescența pe înțelesul părinților” și „Fără palme și abuz. Cum să stabilești cu dragoste limitele pentru copil”.

481 de cazuri cu diverse vulnerabilități au fost asistate social

23 de centre de plasament temporar a refugiaților au fost dotate cu mobilier pentru activitățile cu copii, jucării, cărți, rechizite, au fost distribuite 2000 de produse de igienă, 1300 de cadouri cu ocazia sărbătorilor pascale și celor de iarnă și 600 de cadouri de 1 iunie.

Toate acestea a fost realizate ca acțiuni complementare menite să asigure un mediu protector pentru copiii refugiați.

CNPAC A OFERIT COPIILOR DIN UCRAINA JUCĂRII CREATE SPECIAL PENTRU EI

Setul Trimka, din care face parte jucăria de pluș „Trimka” și cartea de colorat cu mascota pe post de personaj, au fost create urmând recomandarea psihologilor, care susțin că jucăriile de pluș au efect benefic asupra stării mentale și emoționale ale copiilor.

Trimka a devenit în scurt timp un prieten de încredere pentru copiii refugiați din țară. La activitățile interactive pe care psihologii din echipele mobile le-au organizat cu copiii s-a adăugat și jocul cu Trimka. Pe eticheta jucăriei de pluș a fost imprimat salutul: „Привет, я Тримка! Поиграй со мной! Вместе мы в безопасности!” (Salut, sunt Trimka! Joacă-te cu mine! Împreună suntem în siguranță!).

Trimka a fost concepută ca jucărie cu efect terapeutic, creată special pentru copiii din Ucraina care și-au găsit refugiu în Republica Moldova. Aceasta reprezintă globul pământesc în miniatură, ce ține în brațe o inimă în culorile drapelului Ucrainei. Jucăria a transmis miilor de copii un mesaj simbolic de solidaritate exprimat de către comunitatea globală întregului popor ucrainean.

Circa 10 000 jucării au fost diseminate copiilor în cadrul centrelor de plasament temporar, la frontieră, atunci când copiii intrau sau tranzitau Republica Moldova, în cadrul evenimentelor speciale organizate de către Ambasada Ucrainei în Republica Moldova.

Datorită mesajului de solidaritate cu poporul ucrainean, jucăria Trimka a ajuns în peste 17 țări ale lumii.

Ambasadorul Ucrainei la Chișinău, Marko Șevcenko, împreună cu soția Olesia, alături de Daniela Simboteanu, președinta CNPAC

CNPAC A PUS ACCENT SPORIT PE PROTECȚIA COPILULUI DE ORICE FORMĂ DE ABUZ ȘI EXPLOATARE – CA ELEMENT CHEIE ÎN GESTIONAREA CRIZEI REFUGIAȚILOR

Sensibilizarea cu privire la abuzul și exploatarea sexuală a copiilor a devenit o parte integrată a intervenției umanitare realizate de CNPAC. În primul rând, CNPAC a actualizat Politica de protecție a copilului și Politica PSEA, iar specialiștii implicați în asistența copiilor refugiați au beneficiat de instruire și mentorat în acest sens.

Pe lângă suportul psiho-social, specialiștii echipelor mobile PIDTRIMKA au livrat programe de informare și dezvoltare a rezilienței privind riscurile abuzului și exploatării sexuale.

1352 adolescenți au parcurs programul structural **12 plus**, dezvoltat de CNPAC încă în 2015. În cadrul programului adolescenții au abordat așa subiecte ca traficul de ființe umane, ciberbullying-ul, sexting-ul, sponsoring-ul.

2315 copii de vârstă preșcolară și vârstă școlară mică au participat la programul structurat al CNPAC „**Copiii în siguranță**”. Acest program a fost elaborat în 2016, în urma desfășurării în Republica Moldova a campaniei de prevenire a abuzului sexual al Consiliului Europei „One in five”. În cadrul sesiunilor copiii au învățat despre părțile intime ale corpului și cum să fie puse limite, despre secrete bune și rele, despre cum pot cere ajutor atunci când se simt abuzați.

Sute de copii au interacționat în cadrul **Jocului „Drumul spre Casă”**, un joc de masă educativ și terapeutic adaptat de CNPAC în 2014. Acesta este destinat copiilor cu vârste între 6 și 12 ani, reprezentând o abordare unică de a educa copiii despre siguranță și protecție, într-un mod care este nu doar instructiv, dar și captivant și accesibil. Obiectivul jocului este de a dezvolta abilitățile de siguranță ale copiilor.

Accentul sporit pe protecția copiilor de violență a permis identificarea și referirea a 14 cazuri suspecte de violență, neglijare, exploatare și trafic ale copiilor refugiați. În toate cazurile au fost întreprinse măsuri de protecție din partea autorităților.

COPIII ȘI ADOLESCENȚII, DAR ȘI PĂRINȚII/ÎNGRIJITORII ACESTORA AU PRIMIT DIVERSE RESURSE INFORMAȚIONALE, CARE AU SERVIT DREPT SUPTOR PENTRU GHIDAREA COPIILOR ÎNTR-UN MEDIU SIGUR. PESTE 95 000 MATERIALE INFORMATIVE AU FOST DISTRIBUITE REFUGIAȚILOR DIN UCRAINA.

Tiraj - 10.500
Distribuite - 9.850

Tiraj - 10.000
Distribuite - 9.800

Tiraj - 10.000
Distribuite - 8.750

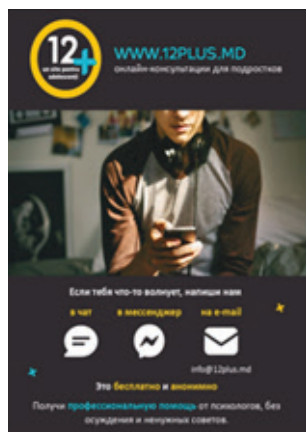
Tiraj - 10.000
Distribuite - 9.500

Tiraj - 10.000
Distribuite - 9.400

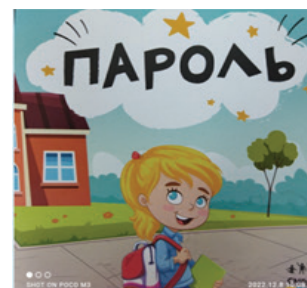
Tiraj - 10.000
Distribuite - 9.400

Tiraj - 20.000
Distribuite - 15.850

Tiraj - 10.000
Distribuite - 7.950

Tiraj - 5.000
Distribuite - 4.850

ÎN CONTEXTUL CRIZEI REFUGIAȚILOR CNPAC A ASIMILAT UN PROGRAM STRUCTURAL NOU – INSTRUMENT METODOLOGIC PENTRU SUPTUL PSIHO-EMOȚIONAL AL COPILOR REFUGIAȚI - TEAMUP

Cu suportul WAR Child, 25 de specialiști au fost instruiți de către o echipă de formatori internaționali în calitate de facilitatori ai unui program educațional validat la nivel internațional - TeamUp. TeamUp este un program structural și oferă activități structurate pe bază de mișcare pentru copiii cu vârste cuprinse între 6 și 17 ani.

Activitățile TeamUp sunt concepute să susțină copiii pentru a le face față mai bine provocărilor emoționale, cum ar fi furia, frica și stresul, leagte de experiența războiului.

Pe parcursul anului, 3860 de copii au beneficiat de 280 de ședințe de TeamUp.

August 2022 – Expoziția „Ми хочемо миру”/ „Noi vrem pace, organizată la Ambasada Ucrainei în Moldova

CNPAC ȘI-A MANIFESTAT SOLIDARITATEA CU POPORUL UCRAINEAN PRIN PARTICIPAREA LA MAI MULTE EVENIMENTE PUBLICE

Mai 2022 – Ziua Europei

Iunie 2022 – Ziua Internațională a Copilului

August 2022 – Ziua Independenței Ucrainei, sărbătorită în Moldova

August 2022 - Festivalul culturii ucrainene UKRAINIAN DAY IN MOLDOVA

COPII ÎN JUSTIȚIE

PRIMUL CENTRU DE TIP BARNAHUS A FOST INAUGURAT ÎN MOLDOVA CU SUPTUL CNPAC

CNPAC, începând cu 2017, este un partener activ al structurilor statale din Republica Moldova în dezvoltarea serviciilor de tip Barnahus. Pe parcursul mai multor ani a fost elaborat și aprobat de către Guvern cadrul normativ, a fost oferită asistență Ministerului Muncii și Protecției Sociale în dotarea primului centru de acest tip în Republica Moldova, iar în 2022 CNPAC, în calitate de prestator de serviciu acreditat, a oferit asistență primilor 70 de copii, beneficiari ai Centrului regional de asistență integrată a copiilor victime și martori ai infracțiunilor din mun. Bălți, centru de tip Barnahus. Centrul deservește regiunea de nord a republicii: municipiul Bălți și 11 raioane ale regiunii, în total 571 de localități. În noiembrie 2022 a fost lansată și pagina web a centrului – www.barnahus.md

”„Statele părți vor lua toate măsurile legislative, administrative, sociale și educative corespunzătoare, în vederea protejării copilului împotriva oricăror forme de violență, vătămare sau abuz, fizic sau mental, de abandon sau neglijență, de rele tratamente sau de exploatare, inclusiv abuz sexual (...)”

art. 19 Convenția ONU cu privire la drepturile copilului

Modelul Barnahus în Moldova este un centru prietenos copiilor victime/martori ai infracțiunilor și un serviciu de specializare înaltă, aprobat prin Hotărârea de Guvern 708/2019, care prevede o abordare multidisciplinară și interdepartamentală, asigurând colaborarea mai multor profesioniști, sub un singur acoperiș, având drept scop primordial prevenirea revictimizării copiilor.

Pentru amenajarea Centrului, autoritatea publică locală din Municipiul Bălți a oferit un edificiu, care a fost reparat capital cu contribuția financiară a Fundației OAK, Fundației World Childhood și Fundației Est-Europene. În același timp, cu sprijinul financiar al Fundației ERIKS Development Partner a fost procurat echipamentul medical. Uniunea Europeană și Fundația Soros Moldova au asigurat dotarea cu mobilier și amenajarea spațiilor prietenoase copilului, dar și suportul tehnic necesar pentru acreditarea serviciului creat. Contribuția financiară totală pentru renovarea și dotarea Centrului Barnahus din Bălți, acordată de donatori internaționali, a ajuns la circa 3 milioane lei. Pentru funcționarea Centrului în 2022, din bugetul de stat au fost alocați 1 478 752 lei, în baza procedurii de achiziții publice.

Experiența primului an de activitate a Barnahus Moldova a fost împărtășită de către președinta CNPAC, Daniela Sîmboteanu, și directoarea de Programe CNPAC, Iulia Gheorghieș, în cadrul primei ediții a Forumului Barnahus care a avut loc la Stockholm, Suedia. Forumul a întrunit circa 170 de participanți din 23 de țări, reprezentanți ONU și UE, delegații naționale, reprezentanți ai ministerelor și ai agențiilor ce sprijină înființarea și extinderea serviciilor de tip Barnahus, dar și membrii rețelei @PROMISE, al cărei membru este și CNPAC din 2021.

CNPAC A REALIZAT UN STUDIU DE ANALIZĂ A EFICIENȚEI ASISTENȚEI MULTIDISCIPLINARE A COPIILOR-VICTIME/MARTORI AI INFRAȚIUNILOR, PENTRU PERIOADA 2014-2020

Studiul a fost realizat cu suportul UNICEF Moldova și cuprinde o analiză amplă a profilului beneficiarilor și tipurilor de asistență de care au beneficiat copiii victime/martori ai infracțiunilor în perioada 2014-2020.

Rezultatele studiului arată că Centrul „Amicul” (CNPAC) a oferit asistență multidisciplinară pentru 610 copii-victime/martori ai infracțiunilor, ceea ce constituie 37,7% din numărul total de 1619 de copii asistați de specialiștii CNPAC în perioada respectivă. Cei mai mulți copii asistați – 170 (27,9%), au fost victime/martori ai violenței în familie (art. 2011 Cod Penal), fiind urmași de copiii-victime ale violului, infracțiunilor violente cu caracter sexual, infracțiunilor sexuale care implică acțiuni perverse, etc. Studiul a scos în evidență că numărul fetelor victime a infracțiunilor violente asistate este dublu – 404 (66,2%), în comparație cu cel al băieților victime a infracțiunilor – 206 (33,8%).

Studiul a mai arătat că 2/3 dintre cazurile asistate au fost cele ale copiilor de la 7 la 13 ani. Toți copiii au beneficiat de asistență integrată: practic în toate cazurile asistate au fost evaluate riscurile, în 6 din 10 cazuri, copiii au fost audiați în condiții speciale, fiind asistați de către un intervievator certificat; 6 din 10 copii au beneficiat de evaluare psihologică care a rezultat în elaborarea unui raport de evaluare psihologică oferit instanțelor de drept sau autorităților tutelare, iar 3 din 10 copii au beneficiat de reabilitare psihologică.

În cadrul Centrului Amicul preponderent au fost asistați copiii din raioanele din zona de centru a țării – 567 de copii, iar 28,9% dintre aceștia sunt locuitori ai municipiului Chișinău. În perioada 2014-2020, practic, Centrul Amicul (CNPAC) a fost unicul centru din țară care s-a axat complex pe prevenirea și combaterea violenței asupra copilului, inclusiv oferirea asistenței multidisciplinare copiilor-victime și martori ai infracțiunilor.

Studiul a fost lansat pe 6 mai 2022, în cadrul unui eveniment public, cu participarea decidenților și a organizațiilor internaționale, iar concluziile studiului au rezultat într-o **Foaie de parcurs pentru crearea Centrelor regionale de asistență integrată a copiilor victime a infracțiunilor de violență, Barnahus.**

ÎN 2022 FIECARE AL TREILEA COPIL VICTIMĂ/MARTOR A INFRAȚIUNILOR CU CARACTER SEXUAL, VIOLENȚĂ ÎN FAMILIE ȘI TRAFIC A FOST AUDIAT ÎN CONDIȚII SPECIALE ÎN SPAȚIILE PRIETENOASE COPIILOR AMENAJATE CU SUPORTUL CNPAC

Însoțirea copiilor victime și martori ai infracțiunilor de violență în cadrul procedurilor legale reprezintă o preocupare a CNPAC începând cu 2014, o dată cu intrarea în vigoare a reglementărilor art.110¹ din *Codul de procedură penală*, care prevede realizarea audierii copiilor victime și martori ai infracțiunilor cu caracter sexual, violență în familie și trafic de copii în spații special amenajate, prin intermediul unui intervievator special instruit.

În perioada 2014-2021 peste 610 de copii din regiunea de centru a țării au beneficiat de asistența CNPAC în asigurarea unei proceduri prietenoase de audiere legală, prin punerea la dispoziție organelor de drept a spațiului de audiere amenajat în incinta CNPAC, precum și oferirea intervievatorilor calificați, instruiți de o echipă internațională de experți, încă în 2016, în colaborare cu Ministerul Justiției și Institutul Național al Justiției. Datele dezagregate pot fi văzute în **Studiul de analiză a eficienței asistenței multidisciplinare a copiilor-victime/martori ai infracțiunilor, pentru perioada 2014-2020.**

Datorită faptului că în 2022 CNPAC a devenit prestatorul serviciului de tip Barnahus în nordul țării, a fost posibil să contribuim direct la realizarea unei justiții prietenoase copilului pentru mai mulți copii, din zona de centru a țării – în facilitățile CNPAC, iar în nordul țării – în incinta Barnahus.

Astfel, în 2022 cu suportul CNPAC, au fost audiați în condiții speciale 128 de copii victime sau martori ai infracțiunilor.

CNPAC S-A IMPLICAT ACTIV ÎN DEZVOLTAREA CAPACITĂȚILOR PROFESIONIȘTILOR CU RESPONSABILITĂȚI ÎN REALIZAREA UNEI JUSTIȚII PRIETENOASE COPIILOR

În 2022, CNPAC a instruit circa 400 de profesioniști din diverse domenii, care au fost implicați în seminarii, ateliere practice, studii de vizită. Circa **290 de profesioniști** din mai multe domenii de activitate (ordine publică, justiție, protecție socială, educație, sănătate) din zona de Nord au devenit mai sensibili la nevoile de asistență a copiilor victime/martori ai infracțiunilor datorită instruirilor de care au beneficiat. Curricula de formare a vizat preponderent colaborarea intersectorială și asistența copiilor victime/martori ai infracțiunilor.

În jur de 50 de experți medico-legali din toată țara au fost familiarizați cu procedura de examinare medico-legală a copilului victimă a violenței fizice și sexuale, elaborate cu suportul CNPAC și aprobate de către Centrul de Medicină Legală. La elaborarea protocolului au fost consultați experții internaționali, Dr. Astrid Helling-Bakki, directoarea Fundației World Childhood Germania, și Prof. Dr. Med. Kathrin Yen, directoarea Clinicii Universitare Heidelberg, Germania, obținând astfel o expertiză internațională în pediatrie, ginecologie pediatrică și medicină legală.

24 de șefi/conducători ai Secțiilor securitate publică și urmărire penală din 12 Inspectorate de Poliție din zona de Nord au participat la atelierul tematic „Răspunsul multidisciplinar la cazurile de violență față de copii”, în cadrul cărora s-au discutat aspecte practice în examinarea cauzelor penale în care copii sunt victime sau martori ai infracțiunilor.

12 juriști și psihologi din Sudul și Nordul țării au participat la programul de formare a interviuatorilor în domeniul audierii copilului victimă/martor al infracțiunii. Activitatea a urmărit drept scop crearea unui grup resursă de interviuatori certificați și a fost organizat de CNPAC în parteneriat cu Institutul Național al Justiției, Ministerul Justiției și UNICEF Moldova.

În perioada 22-24 noiembrie, CNPAC a organizat o vizită de studiu pentru reprezentanți ai Ministerului Muncii și Protecției Sociale, Centrului de Medicină Legală, Inspectoratul de Poliție Bălți, Procuratura și Judecătoria Bălți, împreună cu colegii de la Centrul regional de asistență integrată a copiilor victime/martori ai infracțiunilor Nord la **Tallinn, Estonia**. Profesioniștii din Moldova au participat la un program de instruire privind cooperarea intersectorială și multidisciplinară în cadrul Barnahus. **Programul a inclus și vizita la Centrul de tip Barnahus din Tallinn, dar și realizarea schimbului de experiență cu omologii din Armenia, Estonia, Finlanda, Irlanda și Slovenia.**

Vizita a fost organizată în cadrul proiectului PROMISE4 – *Susținerea serviciilor de tip Barnahus în Armenia, Estonia și Moldova prin schimb de experiență și instruire*, implementat de CNPAC în parteneriat cu Consiliul Secretariatului Statelor Mării Baltice, cu suportul financiar al Institutului Suedez.

REALIZAREA JUSTIȚIEI PRIETENOASE COPILULUI CU PARTICIPAREA COPIILOR

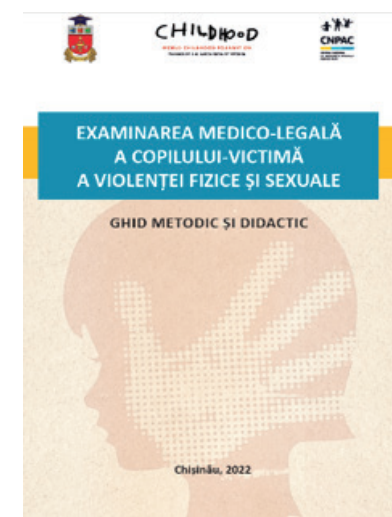
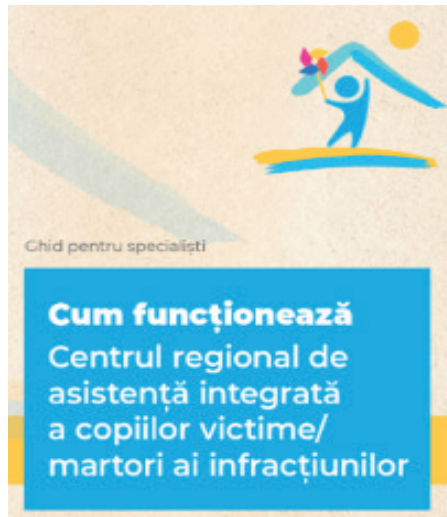
Scopul justiției prietenoase copilului este de a crea un mediu în care copiii să se simtă în siguranță, protejați și implicați în procese legale care îi afectează. Participarea activă a copiilor în aceste procese este un aspect crucial al justiției prietenoase copilului.

Anul 2022 a fost marcat prin faptul că pe lângă Centrul de tip Barnahus a fost creat un grup consultativ de copii care, cu ghidarea Parascoviei Topada-Coroi, psiholog și consultant în domeniul participării copiilor, a fost consultat referitor la amenajarea spațiului Centrului Barnahus, dar și a elaborării materialelor informaționale pentru copii de diferite vârste, părinți și profesioniști.

Soluțiile oferite de grupul consultativ au fost implementate în practică, iar feedback-ul oferit de beneficiarii Centrului Barnahus au validat pozitiv opiniile tinerilor experți.

MATERIALE INFORMATIVE ELABORATE DE CNPAC ÎN DOMENIUL JUSTIȚIEI PRIETENOASE COPILULUI AU AJUNS LA CIRCA 300 DE PROFESIONIȘTI, PĂRINȚI ȘI COPII

Ghid pentru specialiști care explică ce este un centru Barnahus, cum funcționează acesta și cine sunt beneficiarii Centrului. O resursă utilă despre specialiștii care lucrează în centrul Barnahus, serviciile prestate și mecanismul de referire al copiilor către acest serviciu.

Îndrumar pentru părinți și reprezentanți legali, care explică cum funcționează un centru Barnahus într-un limbaj accesibil părinților, cum pregătim copilul pentru vizita în acest centru și oferă răspuns la mai multe întrebări: cum decurge audierea copilului în condiții speciale, ce reprezintă expertiza medico-legală sau evaluarea psihologică.

Acest material a fost conceput și creat pentru copii. Scopul lui este de a explica copiilor ce este Centrul Barnahus într-o manieră prietenoasă și cât mai explicită.

Un ghid metotologic și didactic destinat profesioniștilor în domeniu despre procedura de examinare medico-legală și importanța colaborării multidisciplinare și implicarea profesioniștilor din domeniu.

COPILUL ÎN SERVICII DE REABILITARE

„Statele părți vor lua toate măsurile core-spunzătoare pentru a facilita recuperarea fizică și psihologică și reintegrarea socială a copiilor, victime ale unei forme de neglijență, exploatare sau abuz, de tortură sau pedeapsă ori tratamente crude, inumane sau degradante ori victime ale unui conflict armat. Această readaptare și această reintegrare se vor desfășura în condiții care favorizează sănătatea, respectul de sine și demnitatea copilului”.

art. 39 Convenția ONU cu privire la drepturile Copilului

În anul 2022, CNPAC a inițiat în cadrul Centrului de asistență psihosocială a copilului și familiei AMICUL, pilotarea Serviciului de asistență psihosocială a copilului și familiei, promovând astfel o metodologie de intervenție psihosocială ca și model de bune practici și în vederea reabilitării copilului victimă a violenței. Beneficiari ai serviciului sunt copii victime/martori ai violenței și neglijării în familie, copii victime/martori ai infracțiunilor, copii victime/martori ai violenței în afara mediului familial, părinți/membri ai familiei/îngrijitori ai copiilor asistați.

În total, pe parcursul anului 2022, de servicii de reabilitare au beneficiat 138 de copii din municipiul Chișinău (pentru 51 de copii au fost continuate ședințele de asistență inițiate în anul 2021, alți 87 de copii fiind cazuri noi).

În acest context au fost realizate:

413 de ședințe psihologice cu copii

77 de ședințe psihologice cu părinți

Intervenții de criză: 6 copii/3 părinți

271 de sesizări evaluate primar

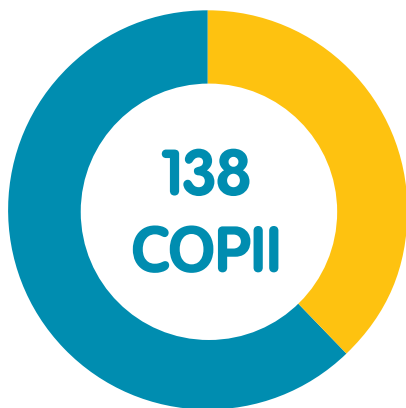
87 de evaluări sociale realizate

9 de ședințe EMD / 17 copii participante

Profilul cazurilor asistate după gender:

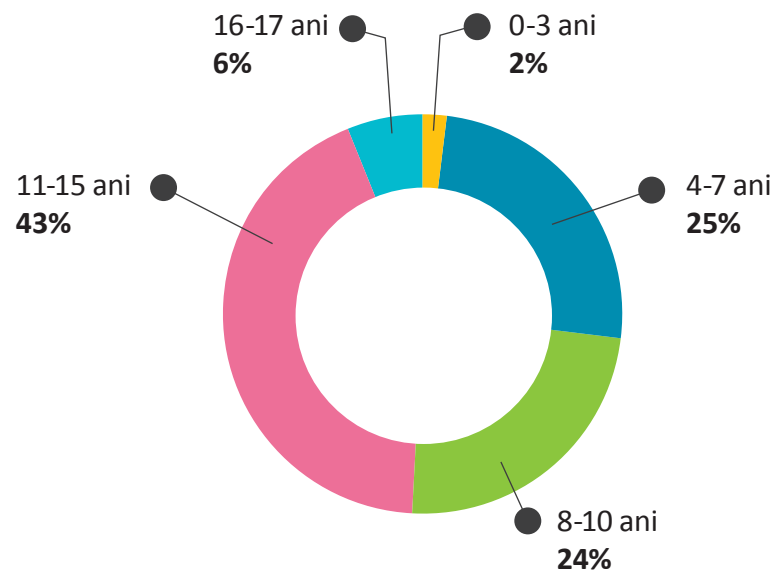
fete **62%**

băieți **38%**

Profilul cazurilor asistate după vârsta copiilor:

Totodată, în anul 2022 a fost realizat Studiul Analiza practicii asistenței multidisciplinare a copiilor-victime ale infracțiunilor, în cadrul Centrului de asistență psihosocială „Amicul”, 2014-2020. Studiul cuprinde o analiză amplă a profilului beneficiarilor și tipurilor de asistență de care au beneficiat copiii victime/martori ai infracțiunilor în perioada de referință.

RAPORT FINANCIAR

SURSE DE VENIT	EURO	Ponderea
Fonduri din granturi	1.177.582	92,9%
Contracte prestări servicii	63.522	5,0%
Donații în natură (in-kind)	25.690	2,0%
Fonduri din donații și cotizații	732	0,1%
Fonduri din redirectionarea a 2% din impozitul pe venit	661	0,1%
TOTAL VENITURI	1.268.186	100%

CHELTUIELI	EURO	Ponderea
Asistență directă pentru copii victime (2 servicii sociale)	172.333	14,9%
Instruirea și dezvoltarea capacităților	102.854	8,9%
Prevenirea și dezvoltarea rezilienței la copii	9.445	0,8%
Asistență refugiați	790.036	68,2%
Cheltuieli administrative	83.534	7,2%
TOTAL CHELTUIELI	1.158.202	100%

CNPAC

Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii

Chișinău, MD – 2012, str. Tricolorului, 37/B

office@cnpac.md

www.cnpac.md